

عنوان مقاله:

تحلیل و واکاوی اصول موازنه منفی دکتر مصدق در سیاست خارجی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه، دوره 8، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

زهره قلجائی پور - گروه علوم سیاسی، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران.

خلاصه مقاله:

توجه به سیاست خارجی به عنوان یکی از محوری ترین بخش های مطالعه در حوزه علوم سیاسی و روابط بین الملل مطرح بوده و بسط گستره تفسیرها و تحلیل های علمی سیاست مداران گذشته اهمیت بسزایی دارد. باتوجه به اینکه دکتر محمد مصدق از بزرگترین چهره های سیاسی تاریخ معاصر ایران به شمار می آید هدف این مقاله تحلیل و واکاوی اصول موازنه منفی دکتر مصدق در سیاست خارجی است. در این راستا از روش کتابخانه ای استفاده شد. بررسی ها حاکی از آن بود که؛ اساس سیاست مصدق، خودداری از اتحاد سیاسی و نظامی با یکی از دو ابر قدرت انگلیس و شوروی و کوشش برای بهره گیری از رقابت آنها در جهت تامین حداکثر منافع ایران بود. مصدق نفع کشور را در برقراری موازنه منفی اعلام کرد؛ یعنی نه تنها به شوروی امتیاز نمی دهیم بلکه حقوق ایران را نسبت به نفت جنوب نیز که در اختیار انگلیس است، استیفا می کنیم. دکتر مصدق پس از اینکه توانست نفوذ انگلستان را در ایران مسدود کند، دست به اقداماتی برای ایجاد تعادل میان شوروی و امریکا در ایران زد. از نتایج اعمال موازنه منفی توسط دکتر مصدق می توان به تعیین هیات مدیره موقت شرکت ملی نفت ایران بلافاصله پس از رسیدن به مقام نخست وزیری در اردیبهشت ۱۳۳۰، شرکت در جلسات شورای امنیت و قطع رابطه با انگلستان و انحلال کنسول گریهای انگلیس اشاره نمود.

کلمات کلیدی:

سیاست خارجی، موازنه منفی، دکتر مصدق، ملی شدن صنعت نفت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1728537>

